

Η δεύτερη αρπαγή της Ευρώπης

ΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΣ ΣΤΑΘΟΥΛΙΑ

» Η εκλογική έκρηξη των κομμάτων του εθνικισμού, του λαϊκισμού και της αντι-ευρωπαϊκής προοπτικής, με αιχμή τα κόμματα της Λεπέν και του Φάρατζ στη Γαλλία και την Αγγλία αντιστοίχως, είναι η επιτομή μιας μακράς πορείας στην Ε.Ε. Η Ε.Ε. των εκατοντάδων κανονισμών, της απαξίωσης των δημοκρατικών διαδικασιών, του αυταρχισμού, της πολιτικής υποκρισίας και του σκληρού νεοφιλελεύθερου κυνισμού, της οικονομικής διακυβέρνησης χωρίς κοινωνικά κριτήρια, της υπεροχής των τραπεζών και του νομίσματος στην υπηρεσία του εξωτερικού πλεονάσματος της Γερμανίας, που έφτασε στο υψηλότερο της σύγχρονης ιστορίας, 7,9% του ΑΕΠ, σε αντίθεση με τις προειδοποιήσεις για το 6% που έχουν θέσει ως όριο οι Βρυξέλλες, διαμόρφωσε τους όρους για την απονομιμοποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Τα εκατομμύρια των πολιτών της εργατικής τάξης της Μεγάλης Βρετανίας που περιμένουν χρόνια στις λίστες για κοινωνική κατοικία, η έκρηξη των φτωχών που είναι εργαζόμενοι, το μόλις 29% των εργαζομένων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις, η σκληρή τετραετής λιτότητα που επιβλήθηκε από την κυβέρνηση των Συντηρητικών και Φιλελεύθερων και διόρθωσε μόλις κατά 10 δισ. το τεράστιο έλλειμμα της χώρας των 108 δισ. λιρών, δεν ήταν διαχειρίσιμα από κανένα υπάρχον πολιτικό σχήμα εκτός από αυτό του εθνικιστικού λόγου ενός λαϊκιστή της Άκρας Δεξιάς.

Το δημοψήφισμα στη Σκωτία πλησιάζει, θα διεξαχθεί σε τέσσερις μήνες και πυροδοτεί σειρά σοβαρών θεσμικών ανακατατάξεων και στους μεγάλους δήμους στην Αγγλία, που ζητούν μεγαλύτερη αυτονομία από την κεντρική κυβέρνηση. Η εισχώρηση του UKIP σε δήμους-προπύργια των Εργατικών ερμηνεύεται από την ηγεσία των Εργατικών ως «κατανότη» λόγω της αντι-μεταναστευτικής ρητορείας του Φάρατζ.

Η τιμωρητική ψήφος δεν ήταν για το «περισσότερη» ή «λιγότερη» Ευρώπη, αλλά γι' αυτήν την Ευρώπη της Μέρκελ και της αντιθετικής προς τους λαούς πολιτικής. Η φράση της Μέρκελ, «δεν θα επιτρέψω να γίνει κοινωνική Ευρώπη», που με έμφαση ανέδειξε ο Λαφονταίν, είναι μέρος της «τοξικότητας» της πολιτικής και κοινωνικής ζωής που βιώνουν οι πολίτες τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά το 2009.

Η «υπεράσπιση» της Γαλλίας από τη Λεπέν και εναντίον των «παράλογων αποφάσεων» της Ε.Ε. για τους μετανάστες είναι πολιτική που έχει αποδέκτες τα ευαίσθητα εργατικά στρώματα που η ριζοσπαστική Αριστερά, λόγω των εσωτερικών της αντιφάσεων και των προσωπικών

στρατηγικών της ηγεσίας της, δεν μπόρεσε να διαχειριστεί ως κοινωνικό αίτημα στη Γαλλία. Η όξυνση του κρίσιμου θέματος του μεταναστευτικού αποδείχτηκε το ασφαλέστερο πολιτικό μέσο για να οδηγηθούν τα εργατικά στρώματα της Γαλλίας στην Άκρα Δεξιά, στρατηγική που επιπλέον παράγει και ένα ασφαλές πολιτικό τοπίο που σταθεροποιεί την Ακροδεξιά με ένα θέμα που δεν μπορεί να έχει άμεση επίλυση, παρά την πρόταση του Σαρκοζί για άμεση αναστολή της Σέγκεν και μετατροπή της Ε.Ε. σε φρούριο.

Η τιτλοποίηση των δανείων και η μετατροπή τους σε αγορά επικερδών ομολόγων που οδήγησε στην «τοξικότητα» του τραπεζικού συστήματος και την χρηματοπιστωτική κρίση μοιάζει να μετέφερε ένα μείγμα «τοξικότητας» και δημοκρατικής διαβλητότητας σε όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Η λιτότητα και η πολιτική ερμηνεία της από τις ηγεμονικές συντηρητικές δυνάμεις της Ε.Ε. και η αντιδημοκρατικότητα της ηγεσίας της Ε.Ε. σκιάζουν με σοβαρές αντιφάσεις τις ίδιες τις αποφάσεις των πολιτών.

Για παράδειγμα, στο κρίσιμο θέμα του να εκδοθούν ομόλογα για να αντιμετωπιστεί το δημόσιο χρέος των κρατών, το 74% των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ, ενώ μόλις το 34% των πολιτών

Η τιμωρητική ψήφος δεν ήταν για το «περισσότερη» ή «λιγότερη» Ευρώπη, αλλά γι' αυτήν την Ευρώπη της Μέρκελ και της αντιθετικής προς τους λαούς πολιτικής. Η φράση της Μέρκελ, «δεν θα επιτρέψω να γίνει κοινωνική Ευρώπη», που με έμφαση ανέδειξε ο Λαφονταίν, είναι μέρος της «τοξικότητας» της πολιτικής και κοινωνικής ζωής που βιώνουν οι πολίτες τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά το 2009

τάχθηκε υπέρ, από τους διακόσιους χιλιάδες πολίτες που συμμετείχαν σε δημόσια ψηφοφορία που οργανώθηκε από το <http://www.myvote2014.eu/en/yourvote/stats>. Η καλά οργανωμένη καταγγελτική ρητορική του Φάρατζ, εν πολλοίς γραφική και ανέξοδη, αναδιτύπωσε όμως βίαια τις κοινωνικές αιχμές για την Ε.Ε., αναπαρήγαγε τον ακραίο αντιευρωπαϊσμό και, το χειρότερο, εδραίωσε ένα αίσθημα χλευασμού για τις διαδικασίες και πολιτική αποστασιοποίησης.

Οι 320 παρεμβάσεις και οι 193 ερωτήσεις του στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με το μεθοδευμένο μείγμα αιχμηρού και απαξιωτικού σχολιασμού, αποτέλεσαν το επιστέγασμα μιας πολιτικής που συνδέθηκε δυναμικά με τα κοινωνικά προβλήματα, την κρίση, τη φτώχεια, την αβεβαιότητα και δημιούργησε σταδιακά το κοινωνικό υπόστρωμα που οδήγησε στο 13% συμμετοχής στις ευρωεκλογές στη Σλοβακία, στο κύμα αντι-ευρωπαϊκής ψήφου, και στην επιλογή ακραίων πολιτικών από ένα τρομακτικό μείγμα ρατσισμού και κοινωνικής αναδίπλωσης σε εθνικισμούς. Σε μια κρίσιμη περίοδο για την Ε.Ε. και τους πολίτες της, η 7η νομοθετική περίοδος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2009-2014) κατέδειξε ότι υπάρχει η δυνατότητα διαμόρφωσης κοινωνι-

κής συνείδησης, ακόμα και σε ένα κοινοβούλιο χωρίς τη δυνατότητα νομοθετικών πρωτοβουλιών. Η υψηλή συνοχή στις ευρω-ομάδες ευνοεί την ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης των προβλημάτων και τη δυναμική των παρεμβάσεων. Για παράδειγμα, η υψηλή συνοχή στην ομάδα των Πρασίνων, των Σοσιαλδημοκρατών και του Λαϊκού Κόμματος τους επέτρεψε να διαχειριστούν με μεγαλύτερη επιτυχία τη νομοθετική εργασία παρά τις πολιτικές αντιθέσεις. Μένει αυτό να ανατραπεί από την αριστερή ευρωομάδα, έστω και με τη σχετικά μικρή δύναμή της. Οι συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί φοβισμένες να ευθυγραμμιστούν με το μήνυμα των ευρωεκλογών και να αλλάξουν ατζέντα, όπως συμφώνησαν οι ηγέτες της Ε.Ε. στη συνάντησή μετά τις ευρωεκλογές. Μπορεί το βάρος να δοθεί σε λιγότερους κανονισμούς και σε περισσότερη κοινωνική πολιτική, αλλά δεν αρκεί αυτή η μετατόπιση. Το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο θα πρέπει με πρωτοβουλίες της ευρωπαϊκής αριστεράς να διαμορφώσει τους όρους αλλαγής πορείας σε κρίσιμα θέματα αναβάθμισης των διαδικασιών με θέματα που θα αποκαλύπτουν ότι η πολιτική και η οικονομική ολιγαρχία μαζί με την πολιτική ηγεσία της Ε.Ε. υπήρξε κυνική και καταστροφική για τους λαούς και για την προοπτική μιας αλληλέγγυας και ισότιμης πολιτικής.

Η δεύτερη «αρπαγή» της Ευρώπης από το κύμα της εθνικιστικής και ακροδεξιάς ρητορείας και αναδίπλωσης μπορεί να ακυρωθεί αν ένας νέος κόσμος σχεδιαστεί πάνω σε ένα συμμετοχικό, δημοκρατικό και ανατρεπτικό όραμα. Αν αποκαλυφθεί η διγλωσσία και ο κυνισμός. Αν αποφασίσουμε να συγκρουστούμε και να πούμε εμείς τις μεγάλες αλήθειες. Αν ξεγυμνώσουμε την ρητορεία του Φάρατζ με τη δυνατή, δημοκρατική φωνή των αριστερών. Αν τολμήσουμε να φωνάξουμε «όχι» στο πρόγραμμα εξωτερικής βοήθειας της Ε.Ε., 200 εκατ. ευρώ για να φτιαχτούν δρόμοι στην Αιθιοπία, για να μεταφέρουν οι Αιθίοπες αγρότες με μεγαλύτερη ταχύτητα (sic) τα αγροτικά τους προϊόντα, ενώ στην πραγματικότητα δίνονται συμβάσεις σε Ευρωπαίους εργολάβους, εξάγεται τεχνολογικό υλικό και εξασφαλίζεται φτηνό εργατικό δυναμικό.

Να απαιτήσει η Αριστερά μια πραγματική και ουσιαστική βοήθεια σε κράτη και λαούς με βάση τις πραγματικές ανάγκες. Μια νέα προσέγγιση στο σύνολο της πολιτικής της Ε.Ε. θα έκανε τον «ταύρο» της οικονομικής ολιγαρχίας και του πολιτικού κυνισμού λιγότερο επικίνδυνο για την Ευρώπη και θα τον απομάκρυνε οριστικά. Πριν είναι πολύ αργά.

